

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Delspinigiai

Delspinigiai

Nacionalinė informacija apie tai, kaip kiekviena ES šalis apskaičiuoja teisės aktuose nustatytas palūkanas.

Teisės aktuose nustatytų palūkanų dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose apskaičiavimas gali būti svarbus pagal kelis Europos Sąjungos teisės aktus. Tačiau juose teisės aktuose nustatytos palūkanos išsamiai neregamentuojamos, todėl kaip ir kokių pagrindų skaičiuojamos teisės aktuose nustatytos palūkanos numato nacionalinės teisės aktai.

Tokia informacija gali būti svarbi ir susipažinti su tokia informacija gali reikėti tarpvalstybinėje byloje. Todėl Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose parengė informacijos suvestines, kuriose pateikiama informacija apie tai, kaip teisės aktuose nustatytos palūkanos yra apibrėžiamos valstybės narėse, ar nacionalinė teisė numato teisės aktuose nustatytas palūkanas ir, jei taip, kokių teisiniu pagrindu ir kokią normą arba sumą. Taip pat galima rasti informacijos apie aplinkybes ir sąlygas, kuriomis šios normos taikomos ir kaip jos apskaičiuojamos.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 18/01/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Belgija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytos palūkanos – tai procentinis dydis, naudojamas apskaičiuojant papildomą sumą, kurią skolininkas turi sumokėti, jeigu jis laiku nesumoka savo kreditoriui.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytos palūkanos nagrinėjant civilines bylas (tarp asmenų arba tarp asmens ir prekiautojo) apskaičiuojamos prie 12-os mėnesių EURIBOR palūkanų normos (Euro tarpbankinio skolinimo palūkanų norma) pridėjus 2 proc.

Komerciniams sandoriams (t. y. sandoriams tarp prekiautojų ir (arba) įmonių) taikomas 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas Dėl kovos su pavėluotais mokėjimais, susijusiais su komerciniais sandoriais (*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Minėta palūkanų norma yra taikoma, jeigu sandorio šalys nėra susitarusios kitaip (sutartinės palūkanos).

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Belgijos oficialiajame valstybės leidinyje skelbiamas šešis mėnesius galiosiantis palūkanų normos patikslinimas (svetainė: *Belgisch staatsblad - Moniteur belge*): <http://www.ejustice.just.fgov.be/>

Išsamią informaciją galima rasti Federalinės ekonomikos viešosios tarnybos svetainėje (<http://economie.fgov.be/>)

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Išsamią informaciją nemokamai galima rasti Federalinės ekonomikos viešosios tarnybos svetainėje (<http://economie.fgov.be/>)

Paskutinis naujinimas: 02/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Bulgarija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Bulgarijos Respublikos teisės aktuose nustatyti delspinigiai reglamentuojami, tačiau šiuo metu ši sąvoka teisės aktuose neapibrėžta.

Teisės teorijoje „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžiami kaip palūkanos, dėl kurių nėra susitarta, bet kurios yra nustatytos teisės aktuose. Teisės aktuose nustatyti delspinigiai už pavėluotą mokėjimą mokami tuo atveju, jei pavėluojama įvykdyti piniginę prievolę. Jei negražinama paskola, kreditorius visada turi teisę į kompensaciją taikant teisės aktuose nustatytą delspinigių normą, o palūkanos skaičiuojamos nuo tos dienos, kai pavėluojama sumokėti (žr. Prievolių ir sutarčių įstatymo (ZZD) 86 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal Prievolių ir sutarčių įstatymo 86 straipsnio 1 dalį piniginės prievolės neįvykdęs skolininkas privalo sumokėti kompensaciją ir jam taikoma nuo pradelstos dienos skaičiuojama teisės aktų nustatytų delspinigių norma. Teisės aktų nustatytų palūkanų norma nustato Ministrų Taryba.

Prekybos įstatymo (TZ) 294 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad prekiautojai vienas kitam moka palūkanas, nebent susitariama kitaip.

Pagal Prievolių ir sutarčių įstatymo 86 straipsnio 2 dalį ir siekiant perkelti 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (OL L 48, 2011 2 23, p. 1), Ministrų Taryba 2014 m. gruodžio 18 d. priėmė Dekretą Nr. 426 (kuris įsigaliojo 2015 m. sausio 1 d.), kuriuo nustatyta delspinigių norma už pradelstus mokėjimus. Metinė teisės aktuose nustatytų delspinigių norma, taikoma pradelstiems mokėjimams, yra Bulgarijos nacionalinio banko bazinė norma, taikoma nuo einamųjų metų sausio 1 d. arba liepos 1 d., pridėjus 10 procentinių punktų. Kasdienė teisės aktuose nustatytų delspinigių norma, taikoma pradelstiems mokėjimams, yra 1/360 metinės normos. Nuo einamųjų metų sausio 1 d. galiojanti delspinigių norma taikoma pirmąjį metų pusmetį, o nuo liepos 1 d. galiojanti delspinigių norma – antrąjį metų pusmetį.

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Bulgarijos nacionalinis bankas atitinkamo laikotarpio bazinę delspinigių normą nustato pagal valdybos nustatytą metodiką ir skelbia ją valstybiniame leidinyje. Bazinė norma ir jos pakeitimai skelbiami Bulgarijos nacionalinio banko interneto svetainėje (<http://www.bnb.bg/>). Šioje interneto svetainėje taip pat skelbiama bazinės delspinigių normos nustatymo metodika.

Prievolių ir sutarčių įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad delspinigiai už nesumokėtas palūkanas (sudėtinės palūkanos) mokamos pagal Bulgarijos nacionalinio banko taisykles. Tačiau šios taisyklės nėra paskelbtos.

Prekybos įstatymo 294 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad delspinigiai už palūkanas skaičiuojami tik jei dėl to susitariama.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Informacija apie bazinę palūkanų normą ir jos pakeitimus pateikiama anglų ir bulgarų kalbomis Bulgarijos nacionalinio banko interneto svetainėje <http://www.bnb.bg/>.

Prievolių ir sutarčių įstatymas, Prekybos įstatymas ir kiti minėti teisės aktai skelbiami bulgarų kalba interneto svetainėje www.lex.bg.

Prievolių ir sutarčių įstatymas, Prekybos įstatymas ir 2014 m. gruodžio 18 d. Ministrų Tarybos dekretas Nr. 426, kuriuo nustatoma delspinigių norma už pradelstus mokėjimus, taip pat skelbiami bulgarų kalba interneto svetainėje www.tita.bg.

Paskutinis naujinimas: 25/05/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Čekija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Palūkanos paprastai reglamentuojamos Įstatymo Nr. 89/2012 (Civilinis kodeksas) 1802–1806 skirsnių nuostatomis ir jos apibrėžiamos kaip finansinė nuobauda, savaime taikoma *ex lege* nustatant palūkanas, jeigu skolininkas vėluoja mokėti privalomą mokėjimą. Teisės aktuose numatytos palūkanos nustatomos pagal antrinės teisės aktą (šiuo metu Vyriausybės potvarkis Nr. 351/2013).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytos palūkanos apskaičiuojamos taikant pirmąją skolininko įsipareigojimų nevykdymo dieną galiojusius teisės aktus.

Čekijos Vyriausybės 2013 m. spalio 16 d. potvarkis Nr. 351/2013 galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. *Jame nustatoma delspinigių suma ir su skolos atgavimu susijusios išlaidos, jame nustatomas likvidatoriaus, likvidavimo administratoriaus ir juridiniam subjektui atstovaujančio organo nario, kurį paskiria teismas, atlygis ir jame reglamentuojami tam tikri su Komerciniu biuleteniu susiję klausimai ir juridinių subjektų bei fizinių asmenų viešasis registras.* Metinė delspinigių suma pagal potvarkį grindžiama pirmajai kalendorinio laikotarpio, per kurį įsipareigojimai nebuvo vykdomi, dienai Čekijos nacionalinio banko nustatyta atpirkimo sandorių palūkanų norma, padidinus ją aštuoniais procentiniais punktais. Ši palūkanų suma išlieka nepakitusi visą įsipareigojimų nevykdymo laikotarpį.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanos už įsipareigojimų nevykdymą, prasidėjusį iki Vyriausybės potvarkio Nr. 351/2013 įsigaliojimo, reglamentuojamos anksčiau galiojusiais teisės aktais, t. y. Vyriausybės potvarkiu Nr. 142/1994; visada turi būti remiamasi pirmąją įsipareigojimų nevykdymo dieną galiojusia redakcija.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Paskutinis naujinimas: 06/03/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([de](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Vokietija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Teisės aktuose numatytos palūkanos apibrėžtos Vokietijos Civilinio kodekso (*Bürgerliches Gesetzbuch, BGB*) 246 skirsnyje. Jeigu palūkanos už skolą mokamos pagal įstatymą ar pagal teisinę sutartį, palūkanų norma yra keturi procentai per metus, jeigu nenumatyta kitaip.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų suma / norma	Teisės aktuose numatytų palūkanų taikymo kriterijai (jeigu būtina)	Teisinis pagrindas
4 proc.	<i>Įprastos palūkanos, jeigu nėra taikomos specialios nuostatos, kuriomis nustatoma kitaip, arba jeigu nesudarytas susitarimas nesilaikyti šios normos</i>	Vokietijos Civilinio kodekso 246 skirsnis
5 proc.	<i>Dvišaliams komerciniams sandoriams (išskyrus delspinigius), jeigu nėra taikomos specialios nuostatos, kuriomis nustatyta kitaip.</i>	Vokietijos Prekybos kodekso (<i>Handelsgesetzbuch, HGB</i>) 352 skirsnis
5 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	<i>Jeigu besiskolinantysis nevykdo įsipareigojimo išmokėti skolą</i>	Vokietijos Civilinio kodekso 288 skirsnio 1 dalis
9 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	<i>Jeigu besiskolinantysis nevykdo įsipareigojimo vykdyti mokėjimo prašymą ir jeigu jis nėra pagrindinės teisinės sutarties šalis.</i>	Vokietijos Civilinio kodekso 288 skirsnio 2 dalis
5 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	<i>Jeigu vartotojas nevykdo vartojimo kredito sutarties, nebent buvo sudaryta turto įkeitimo sutartis</i>	Vokietijos Civilinio kodekso 497 skirsnio 1 dalies 1 sakiny
5 procentiniai punktai ar 9 procentiniai punktai pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	<i>Piniginė skola nuo datos, nuo kurios pradedamas bylinėjimasis (ieškinio įteikimas / šaukimas į teismą), anksčiausiai nuo mokėjimo termino</i>	Vokietijos Civilinio kodekso 291 skirsnis
5 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	<i>Jei tai yra teisinės išlaidos, nuo prašymo įvertinti išlaidas gavimo dienos ir nuo mokėjimo termino, jeigu prašymas nėra privalomas nuo nutarties paskelbimo dienos.</i>	Vokietijos Civilinio kodekso (<i>Zivilprozessordnung, ZPO</i>) 104 skirsnio 1 dalies 2 sakiny.
		Vokietijos čekių įstatymo (<i>Scheckgesetz</i>) 45 ir 46 straipsniai;

2 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*), tačiau ne mažiau kaip 6 proc.	Jei tai yra sandoriai, kuriems naudojami čekiai arba vekseliai ir pagal kuriuos nacionaline valiuta apmokamiems čekiams ar vekseliams taikomos tik didesnės kaip 6 proc. teisės aktuose numatytos palūkanos	Vokietijos vekselių įstatymo (Wechselgesetz) 28, 48 ir 49 straipsniai
---	---	---

* Pagal Vokietijos teisę nustatyta bazinė palūkanų norma – tai NE tas pats, kas ECB nustatyta palūkanų norma. Išsami informacija apie jų apskaičiavimą pateikta 3 klausime.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Pagal Vokietijos teisę nustatyta bazinė palūkanų norma – tai ne tas pats, kas ECB nustatyta bazinė palūkanų norma. Ji apskaičiuojama pagal Vokietijos Civilinio kodekso 247 skirsnį ir keičiama kiekvienų metų sausio 1 d. ir liepos 1 d. Bazinės palūkanų normos apžvalga pagal laikotarpį pagal Vokietijos Civilinio kodekso 247 skirsnį pateikiama vokiečių ir anglų kalbomis šiuo adresu:

https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Statistics/Money_and_capital_markets/money_and_capital_markets.html?https=1

Pagal Vokietijos Civilinio kodekso 289 skirsnį už delspinigius jokios palūkanos nėra skaičiuojamos (sudėtinių palūkanų draudimas).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Vokietijos Civilinis kodeksas vokiečių ir anglų kalbomis pateikiamas šiuo adresu:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

Kiti minėti įstatymai ir teisės aktai vokiečių kalba pateikiami šiuo adresu:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (Civilinio proceso kodeksas taip pat pateiktas anglų kalba)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (Prekybos kodekso dalis taip pat pateikta anglų kalba)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (Čekių įstatymas)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (Vekselių įstatymas)

Paskutinis naujinimas: 15/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([\[et\]](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Estija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Pagal įstatymo dėl teisiųjų įpareigojimų 113 skirsnį, jeigu piniginių įsipareigojimų vykdymas yra uždelsiamas, kreditorius gali reikalauti, kad skolininkas mokėtų palūkanas už uždelsus mokėjimus (nuobauda už pavėluotą mokėjimą) už laikotarpį nuo įsipareigojimo taikymo pradžios iki jo visiško įvykdymo. Jeigu dėl palūkanų normos už uždelsus mokėjimus nebuvo susitarta sudarant sutartį, kreditorius gali reikalauti įstatyme nustatytos palūkanų sumos. Pagal įstatymo dėl teisiųjų įpareigojimų 113 skirsnio 1 dalį teisės aktuose numatyta palūkanų norma – tai įstatymo 94 skirsnyje nurodyta palūkanų norma, prie kurios pridedamos aštuonių procentų metinės palūkanos. Pagal įstatymo 94 skirsnio 1 dalį palūkanų norma taikoma kas pusę metų ir jos dydis turi atitikti vėliausią palūkanų normą, kurią kiekvienais metais Europos centrinis bankas taiko prieš sausio 1 d. ir prieš liepos 1 d. atlikdamas pagrindines refinansavimo operacijas.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Įstatymo dėl teisiųjų įpareigojimų 94 skirsnyje numatyta palūkanų normą *Eesti Pank* (Estijos bankas) skelbia savo svetainėje ir oficialiajame leidinyje *Ametlikud Teadaanded*. Apskaičiuojant teisės aktuose numatytą palūkanų sumą prie minėtos palūkanų normos pridedami aštuoni procentai pagal įstatymo 113 skirsnio 1 dalį.

Antrąjį 2015 m. pusmetį 94 skirsnyje numatyta norma buvo 0,05 proc., todėl teisės aktuose numatytą palūkanų norma buvo 0,05 proc. + 8 proc. = 8,05 proc. Estijoje nėra nustatomos skirtingos teisės aktuose numatytos palūkanų normos. Įstatymo dėl teisiųjų įpareigojimų 113 skirsnis taikomas vienodai bet kokiam delsamui vykdamam piniginių įsipareigojimą.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Išsami informacija estų kalba apie teisės aktuose numatytą palūkanų apskaičiavimą pateikta, pvz., [\[et\]](#) [Tarijaveeb](#) vartotojų svetainėje ir teisinės pagalbos svetainėje [\[et\]](#) [Jurist Aitab](#).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Įstatymas dėl teisiųjų įpareigojimų paskelbtas [\[et\]](#) [Valstybės oficialiojo leidinio svetainėje](#), o vertimą į anglų kalbą rasite [\[et\]](#) [čia](#).

Europos centrinio banko informacija apie naujausias palūkanų normas atliekant pagrindines refinansavimo operacijas pateikiama [\[et\]](#) [Estijos banko svetainėje](#).

Paskutinis naujinimas: 19/02/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Airija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatyta, kad delspinigiai taikomi įvairiomis aplinkybėmis, pvz., jei vėluojama sumokėti pagal komercinį sandorį, skola priteista teismo sprendimu, nesumokami arba uždelsi mokesčiai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose nustatytą delspinigių normos nurodytos toliau pateiktoje lentelėje ir taikomos reikalavimams civilinėse ir komercinėse bylose.

Teisės aktuose nustatytų delspinigių dydis arba norma	Teisės aktuose nustatytų delspinigių taikymo kriterijai (jei reikia, pavyzdžiui, vėlavimas, vartojimo sutartys ir t. t.)	Teisinis pagrindas
		1840 m. Skolininkų įstatymo (Airija) (<i>Debtors (Ireland) Act 1840</i>) 26 str. ir 1981 m. Teismų įstatymo (<i>Courts Act 1981</i>) 20 str. ir

8 proc.	Delspinigiai, kurie taikomi teismo sprendimu nustatyti skolai, nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos	Įstatymo lydimasis teisės aktas (<i>Statutory Instrument</i> , S. I.) 12/1989 - 1981 m. Teismų įstatymas (Nutarimas dėl teismo sprendimu priteistoms skoloms skaičiuojamų delspinigių) (<i>Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order</i> , 1989)
8 proc.	Jeigu teismas bet kurį asmenį įpareigoja sumokėti pinigų sumą, teismas tam tikromis aplinkybėmis taip pat gali įpareigoti sumokėti delspinigius už visą mokėtiną pinigų sumą arba jos dalį ir už visą laikotarpį nuo ieškinio pagrindo atsiradimo iki teismo sprendimo priėmimo dienos ar už tam tikrą šio laikotarpio dalį.	1981 m. Teismų įstatymo (<i>Courts Act 1981</i>) 22 str. 1 dalis ir 1995 m. Teismų ir teismo pareigūnų įstatymo (<i>Courts and Courts Officers Act 1995</i>) 50 str. ir S.I. 12/1989 - 1981 m. Teismų įstatymas (Nutarimas dėl teismo sprendimu priteistoms skoloms skaičiuojamų delspinigių) (<i>Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order</i> , 1989)
8 proc.	Delspinigiai taikomi teismo priteistoms išlaidoms nuo tos dienos, kai nustatoma šių išlaidų suma (šių išlaidų dydį nustato šalys tarpusavy susitarimu arba jas nustato teismo pareigūnas).	2002 m. Teismų ir teismo pareigūnų įstatymo (<i>Courts and Courts Officers Act 2002</i>) su pakeitimais, padarytais 2004 m. Civilinės atsakomybės ir teismų įstatymo (<i>Civil Liability and Courts Act 2004</i>) 41 straipsniu, 30 straipsnis ir S.I. 544/2004 (nutarimas dėl skaičiavimo pradžios)
Europos Centrinio Banko pagrindinė refinansavimo norma (kiekvienų metų sausio 1 d. ir liepos 1 d.), pridėjus 8 procentinius punktus	Kreditoriaus teisė reikalauti teisės aktuose nustatytų delspinigių, jei vėluojama sumokėti pagal komercines sutartis, sudarytas po 2013 m. kovo 16 d.	Įstatymo lydimasis teisės aktas (<i>Statutory Instrument</i> , S. I.) Nr. 580/2012 – 2012 m. Europos bendrijų taisyklės (Pavėluoti mokėjimai pagal komercinius sandorius) (<i>European Communities (Late Payments in Commercial Transactions) Regulations 2012</i>)
Europos Centrinio Banko pagrindinė refinansavimo norma (kiekvienų metų sausio 1 d. ir liepos 1 d.), pridėjus 7 procentinius punktus	Kreditoriaus teisė reikalauti delspinigių už pavėluotą mokėjimą, jei mokėjimą vėluojama atlikti pagal komercines sutartis, sudarytas 2002 m. rugpjūčio 7 d. ir 2013 m. kovo 15 d. laikotarpiu ir jei reikalaujama delspinigių suma yra didesnė nei 5 EUR.	S.I. Nr. 388/2002 – 2002 m. Europos bendrijų taisyklės (Pavėluoti mokėjimai pagal komercinius sandorius) (<i>European Communities (Late Payments in Commercial Transactions) Regulations 2002</i>)

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Nėra duomenų. Žr. pirmiau pateiktą lentelę.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Teisės aktai skelbiami internete adresu <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

Paskutinis naujinimas: 13/12/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Graikija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Graikijos teisėje yra apibrėžtos teisės aktuose numatytos palūkanos. Teisės aktuose numatytos palūkanos – tai palūkanų norma, t. y. įstatyme tiesiogiai reglamentuojama kapitalo procentinė dalis per nustatytą laikotarpį. Dažniausiai taikoma teisės aktuose numatytų palūkanų forma – palūkanos už uždelstus mokėjimus, t. y. palūkanos, kurias skolininkas privalo mokėti nuo savo įsipareigojimų nevykdymo pradžios. Civilinio kodekso 301, 346, 529, 720 ir kt. straipsniuose taip pat nustatyti kiti teisės aktuose numatytų palūkanų taikymo atvejai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų norma už uždelstus mokėjimus paprastai yra du procentiniai punktai, pridedami prie didžiausios sutartyje nustatytų palūkanų normos, kurią savo sprendimu anksčiau buvo nustatęs Graikijos banko valdytojas ir kuri 2001 m. buvo suderinta su atitinkama Europos centrinio banko palūkanų norma (Pinigų politikos tarybos teisės aktas 47/2000, įstatymo 2842/2000 3 straipsnio 2 dalis). Pavyzdžiui, ne banko nuobaudų dydis buvo nuo 12 proc. (sistemiškai taikytas nuo 1946 iki 1979 m.) iki 44 proc. (1992 m., kai jis pradėjo laipsniškai mažėti). Šiuo metu taikomas 7,30 proc. dydis.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Graikijos banko svetainėje (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx) pateikta ne banko palūkanų normų lentelė (nuo 1946 m.), tačiau šioje svetainėje neužtikrinama galimybė savarankiškai apskaičiuoti teisės aktuose numatytų palūkanų normą, kaip tai galima padaryti kitose svetainėse, pvz., *NOMOS* arba *ISOKRATIS (dsanet)*.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Su Graikijos banko svetaine – taip, tačiau ne su kitomis, nes jose teikiamos registracija grindžiamos paslaugos.

Paskutinis naujinimas: 07/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba [\[es\]](#) neseniai atlikta pakeitimų.
Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Ispanija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytos palūkanos Ispanijoje taikomos kaip papildoma teisinės gynybos priemonė nustatant atlyginimą už nuostolius, jeigu šalys nebuvo sudariusios susitarimo ir jeigu skolininkas nevykdo savo įsipareigojimų. Šios palūkanos numatytos Civilinio kodekso (*Código Civil*) 1108 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad nesumokėta skola turi būti mokama grynaisiais arba turi būti konvertuojama į grynuosius.

Tikslios teisės aktuose numatytų palūkanų apibrėžties nėra.

Tačiau taikomos teisės aktuose numatytos skirtingo tipo palūkanos. Dažniausiai taikomas palūkanų tipas – minėtasis pirmiau ir nurodytas Civiliniame kodekse. Tačiau dėl kitų ginčijamų dalykų teisės aktuose yra nustatytos konkrečios palūkanų normos, kurios daugeliu atvejų apskaičiuojamos prie teisės aktuose numatytų palūkanų pridėdant tam tikrą procentinį dydį. Tais atvejais, kai šios palūkanų normos yra taikomos, jas taip pat galima laikyti „teisės aktuose numatytomis palūkanomis“ ta prasme, kad jos yra nustatomos pagal įstatymo nuostatas. Joms priskiriama:

– dėl hipotekos, 2013 m. gegužės 14 d. Įstatymu 1/2013 iš dalies keičiamas Hipotekos įstatymo (*Ley Hipotecaria*) 114 straipsnis ir nustatoma palūkanų normos riba už pavėluotą mokėjimą, jei tai yra pagrindinio būsto įsigijimo paskolos, kai pats būstas yra įkeistas, ir ši riba tris kartus viršija teisės aktuose numatytas palūkanas, šiuo metu 11,5 proc.;

– Įstatymo 16/2011 dėl vartojimo kredito sutarčių (*Contratos de Crédito al Consumo*) 20.4 straipsnyje nustatyta, kad atliekant šias operacijas taikoma už teisės aktuose numatytas palūkanas 2,5 karto didesnė viršutinė riba;

– pagal Įstatymo 3/2004 dėl kovos su komerciniais sandoriais susijusiais uždelstais mokėjimais (*Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7 straipsnį prie palūkanų normos, kurią Europos centrinis bankas taiko savo vėliausiai pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai prieš pirmąjį einamojo kalendorinio ketvirčio dieną, (šiuo metu 0,250 proc.) pridėdamas 8 punktų (iki 2013 m. taikyti 7 punktai) diferencinis tarifas;

– jei tai yra draudimo sutartis, 1980 m. spalio 8 d. Įstatymo 50/1980 dėl draudimo sutarčių (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) 20.4 straipsnyje nustatyta nuobauda už nepagrįstą draudimo bendrovių delsimą išmokėti kompensaciją nukentėjusiesiems nuo įvykių, apdraustų draudimo sutartimis, ir prievolė sumokėti metines palūkanas, kurios lygios mokėjimo termino metu galiojančioms teisės aktuose numatytoms palūkanoms, padidintoms 50 proc., tačiau teisėjas negali nustatyti draudikui mažesnių kaip 20 proc. metinių palūkanų, jeigu nuo draudžiamojo įvykio ir kompensacijos neišmokėjimo yra praėję dveji metai;

– 2000 m. sausio 7 d. Įstatymo 1/2000 dėl civilinio kodekso (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576 straipsnyje, kuriame nurodytos palūkanos, mokėtinos teismui priėmus nutartį (*interés procesal*) nustatoma, kad pirmosios instancijos teismui priėmus nutartį ar sprendimą dėl pinigų mokėjimo, kreditoriui turi būti mokamos teisės aktuose numatytos metinės palūkanos, prie kurių pridėdami du punktai, arba abiejų šalių sutarta palūkanų norma ar specialiomis teisinėmis nuostatomis nustatyta norma.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Palūkanų norma nustatoma kiekvienų metų biudžeto įstatymuose.

2016 m. palūkanų norma numatyta spalio 29 d. Bendrojo valstybės biudžeto įstatymo (*Presupuestos Generales del Estado*) 48/2015 Papildomoje nuostatoje Nr. 34, taikomoje 2016 m.:

– 3,00 proc. iki 2016 m. gruodžio 31 d.

Palūkanų normos pokyčius galima pamatyti šiuo Ispanijos banko paskelbtu adresu:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

Kaip nurodyta į ankstesnį klausimą pateiktame atsakyme, be Civilinio kodekso 1108 straipsnyje numatytų teisės aktuose numatytų palūkanų, nustatant kompensaciją už neapmokėtus piniginius ieškinius taikomos skirtingų tipų teisės aktuose numatytos palūkanos. Joms priskiriama:

– dėl hipotekos, 2013 m. gegužės 14 d. Įstatymu 1/2013 iš dalies keičiamas Hipotekos įstatymo 114 straipsnis ir nustatoma palūkanų normos riba už pavėluotą mokėjimą, jei tai yra pagrindinio būsto įsigijimo paskolos, kai pats būstas yra įkeistas, ir ši riba tris kartus viršija teisės aktuose numatytas palūkanas, šiuo metu 11,5 proc.;

– Įstatymo 16/2011 dėl vartojimo kredito sutarčių (*Contratos de Crédito al Consumo*) 20.4 straipsnyje nustatyta, kad atliekant šias operacijas taikoma už teisės aktuose numatytas palūkanas 2,5 karto didesnė viršutinė riba;

– pagal Įstatymo 3/2004 dėl kovos su komerciniais sandoriais susijusiais uždelstais mokėjimais (*Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7 straipsnį prie palūkanų normos, kurią Europos centrinis bankas taiko savo vėliausiai pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai prieš pirmąjį einamojo kalendorinio ketvirčio dieną, (šiuo metu 0,250 proc.) pridėdamas 8 punktų (iki 2013 m. taikyti 7 punktai) diferencinis tarifas;

– jei tai yra draudimo sutartis, 1980 m. spalio 8 d. Įstatymo 50/1980 dėl draudimo sutarčių (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) 20.4 straipsnyje nustatyta nuobauda už nepagrįstą draudimo bendrovių delsimą išmokėti kompensaciją nukentėjusiesiems nuo įvykių, apdraustų draudimo sutartimis, ir prievolė sumokėti metines palūkanas, kurios lygios mokėjimo termino metu galiojančioms teisės aktuose numatytoms palūkanoms, padidintoms 50 proc., tačiau teisėjas negali nustatyti draudikui mažesnių kaip 20 proc. metinių palūkanų, jeigu nuo draudžiamojo įvykio ir kompensacijos neišmokėjimo yra praėję dveji metai;

– 2000 m. sausio 7 d. Įstatymo 1/2000 dėl civilinio kodekso (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576 straipsnyje, kuriame nurodytos palūkanos, mokėtinos teismui priėmus nutartį (*interés procesal*) nustatoma, kad pirmosios instancijos teismui priėmus nutartį ar sprendimą dėl pinigų mokėjimo, kreditoriui turi būti mokamos teisės aktuose numatytos metinės palūkanos, prie kurių pridėdami du punktai, arba abiejų šalių sutarta palūkanų norma ar specialiomis teisinėmis nuostatomis nustatyta norma.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanų normų pokyčiai pateikti ankstesniame atsakyme nurodytoje svetainėje.

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip, šioje svetainėje:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/

Paskutinis naujinimas: 04/04/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Kroatija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Teisės aktuose nustatyti delspinigiai (kroat. *zakonska kamata*) yra palūkanų norma, kurią piniginės prievolės skolininkas turi sumokėti pagal nepatenkintą piniginį reikalavimą. Todėl skolininkas, kuris neįvykdo piniginės prievolės, taip pat privalo sumokėti ne tik pagrindinę sumą, bet ir teisės aktuose nustatytus delspinigius.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

bendras įstatymas, kuriame reglamentuojami teisės aktuose nustatyti delspinigiai, yra Civilinių prievolių įstatymas (kroat. *Zakon o obveznim*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 35/05, 41/08, 125/11 ir 78/15), 29–31 straipsniai. Šis įstatymas taikomas, jeigu specialiuose teisės aktuose konkrečių asmenų atžvilgiu ir konkrečių santykių atveju nenustatyta kitaip. Pagal šį įstatymą iš komercinių sutarčių ir prekiautojo sutarčių su viešosios teisės reglamentuojamu asmeniu kylančių skolų atveju delspinigių numatytoji palūkanų norma nustatoma kas pusmetį, penkiais procentiniais punktais padidinant vidutinę palūkanų normą, nustatytą paskoloms, patvirtintoms ne finansų bendrovėms daugiau negu metų trukmės laikotarpiui, ir apskaičiuotą atskaitiniam laikotarpiui, buvusiam iki einamojo šešių mėnesių laikotarpio, o kitų santykių atveju – minėtąją vidutinę palūkanų normą padidinant trimis procentiniais punktais.

Atskaitinio laikotarpio vidutinę palūkanų normą nustato Kroatijos nacionalinis bankas (kroat. *Hrvatska narodna banka*), jis privalo ją paskelbti sausio 1 d. ir liepos 1 d. *Narodne Novine*, Kroatijos Respublikos oficialiajame leidinyje.

Vidutinę palūkanų normą, naudojama teisės aktuose nustatytiems einamojo šešių mėnesių laikotarpiui (2017 m. sausio 1 d. – 2017 m. birželio 30 d.) delspinigiams apskaičiuoti, yra 4,68 proc. Taigi, 2017 m. sausio 1 d. – 2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu iš komercinių sutarčių ir prekiautojo sutarčių su viešosios teisės reglamentuojamu asmeniu kylančių skolų atveju teisės aktuose nustatytų delspinigių palūkanų norma yra 9,68 proc., o kitų santykių (pvz., kredito sutarčių ir kitų civilinės teisės sutarčių, taip pat nesutarinių santykių – kompensacijų, neteisėto praturtėjimo) atvejais palūkanų norma yra 7,68 proc. Specialusis teisės aktas, kuriame reglamentuojama tam tikrų skolų atveju teisės aktuose nustatytų delspinigių palūkanų norma, yra Finansų verslo ir susitarimų, sudaromų neskelbiant bankroto, įstatymas (kroat. *Zakon o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/75 ir 78/15). Įstatymas taikomas pavėluotiems mokėjimams pagal verslininkų tarpusavio, taip pat verslininkų ir viešosios teisės reglamentuojamų asmenų komercinius sandorius, pagal kuriuos viešosios teisės reglamentuojamas asmuo yra skolininkas ir pagal kuriuos už finansinį atlygį tiekiamos prekės ar teikiamos paslaugos. Pagal šį įstatymą teisės aktuose nustatyti delspinigiai už pavėluotus mokėjimus yra palūkanų norma, lygi bazinei palūkanų normai, padidintai 8 procentiniais punktais. Bazinė palūkanų norma yra lygi vidutinei palūkanų normai, taikomai paskoloms, patvirtintoms daugiau negu vienu metų laikotarpiui ne finansų bendrovėms, apskaičiuotai atskaitiniam laikotarpiui, buvusiam iki einamojo šešių mėnesių laikotarpio, ir sumažintai trimis procentiniais punktais.

Atskaitinio laikotarpio vidutinę palūkanų normą nustato Kroatijos nacionalinis bankas (kroat. *Hrvatska narodna banka*), jis privalo ją paskelbti sausio 1 d. ir liepos 1 d. *Narodne Novine*, Kroatijos Respublikos oficialiajame leidinyje.

Lyginamoji palūkanų norma, naudojama teisės aktuose nustatytiems einamojo šešių mėnesių laikotarpiui (2017 m. sausio 1 d. – 2017 m. birželio 30 d.) delspinigiams apskaičiuoti, yra 1,68 proc. Taigi, 2017 m. sausio 1 d. – 2017 m. birželio 30 d. teisės aktuose nustatytų delspinigių už pavėluotus mokėjimus pagal verslininkų tarpusavio, taip pat verslininkų ir viešosios teisės reglamentuojamų asmenų komercinius sandorius, pagal kuriuos viešosios teisės reglamentuojamas asmuo yra skolininkas, palūkanų norma yra 9,68 proc.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Atskaitinio laikotarpio vidutinę palūkanų normą nustato Kroatijos nacionalinis bankas (kroat. *Hrvatska narodna banka*), jis privalo ją paskelbti sausio 1 d. ir liepos 1 d. *Narodne Novine*, Kroatijos Respublikos oficialiajame leidinyje.

Kroatijos Respublikos oficialųjį leidinį *Narodne Novine* galima rasti šiuo adresu: <https://narodne-novine.nn.hr/>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Kroatijos Respublikos oficialųjį leidinį *Narodne Novine* galima nemokamai gauti šiuo adresu: <https://narodne-novine.nn.hr/>

Paskutinis naujiniimas: 25/03/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([it](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Italija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Italijoje teisės aktuose nustatyti delspinigiai priskaičiuojami prie finansinės prievolės.

Teisinis šaltinis yra Italijos Civilinio kodekso (it. *Codice Civile*) 1282 straipsnis, kuriame nustatyta, kad realizuotų ir mokėtinų reikalavimų delspinigiai kaupiasi automatiškai, jeigu teisės aktuose ar nuosavybės teisės dokumente nenustatyta kitaip.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Dėl teisės aktuose nustatytų delspinigių sumos kasmet sprendžia Italijos Finansų ministerija, iki kiekvienų metų gruodžio 15 d. priimdama įsakymą.

Jeigu proceso šalys susitarė dėl delspinigių, galioja jų sprendimu nustatyti delspinigiai. Tačiau dėl delspinigių normos turi būti susitarta raštu ir ji turi būti ne didesnė negu maksimali norma, leidžiama pagal kovos su lupikiškų palūkanų taikymu įstatymą (1996 m. kovo 7 d. Įstatymas Nr. 108), priešingu atveju delspinigiai bus laikomi lupikiškais, taigi niekiniais. Tokiais atvejais delspinigių mokėti nereikia (Civilinio kodekso 1815 straipsnis).

Jeigu proceso šalys susitarė taikyti sutartinę delspinigių normą, tačiau nenustatė sumos, taikoma teisės aktuose nustatyta norma.

Italijos teisės sistemoje atvejis, kai **delspinigiai mokami už pavėluotą mokėjimą**, iš dalies skiriasi nuo teisės aktuose nustatytų delspinigių atvejo. Delspinigiai už pavėluotą mokėjimą taikomi kaip nuobauda (skolininkui) ir kompensacija (kreditorui). Jie susiję su finansinės prievolės neįvykdymu, kai už atitinkamą paslaugą sumokama pavėluotai arba nesumokama per teisės aktais arba proceso šalių pasiektais susitarimais nustatytą laikotarpį. Kad kreditorius galėtų reikalauti delspinigių už pavėluotą mokėjimą, skolininkas turi būti praleidęs skolos mokėjimo terminą. „Pradelstoji skola“ reiškia skolininko vėlavimą įvykdyti savo prievolės. Kad skola būtų laikoma pradelstąja, turi būti praėjęs jos grąžinimo terminas ir skolininkui turi būti pateiktas raginimas sumokėti – oficialus dokumentas, kuriame kreditorius ragina skolininką sumokėti mokėtiną sumą.

Pagal Civilinį kodeksą už pavėluotą mokėjimą turi būti mokami teisės aktuose nustatytos arba pagal juos apskaičiuotos normos delspinigiai. Tačiau jeigu iki raginimo sumokėti įtekimo skolininko mokėtina delspinigių suma buvo didesnė negu teisės aktuose nustatyta norma, tada delspinigių suma už pradelstąją skolą bus tokia pati (Civilinio kodekso 1224 straipsnis).

Pagal Civilinio kodekso 1284 straipsnį, teisės aktuose nustatyta delspinigių norma kasmet tvirtina Ūkio reikalų ir finansų ministras. Italijos Respublikos oficialiajame leidinyje skelbiamu įsakymu ministras keičia normą pagal vidutinį metinį daugiausia 12 mėnesių trukmės vyriausybės obligacijų pajamingumą, atsižvelgdamas į per metus užregistruotą infliacijos lygį. Ši suma nustatoma ne vėliau kaip gruodžio 15 d. prieš prasidedant metams, kuriems norma taikoma. Jeigu iki gruodžio 15 d. nauja norma nenustatoma, galiojanti norma lieka nepakeista visus ateinančius metus.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. teisės aktuose nustatyta delspinigių norma yra 0,1 proc.

Šioje lentelėje pateikiami delspinigių normos pokyčiai nuo 2010 m.:

1 %	Nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d.	 2009 m. gruodžio 4 d. Ministro įsakymas
1,5 %	Nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2011 m. gruodžio 31 d.	 2010 m. gruodžio 7 d. Ministro įsakymas
2,5 %	Nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.	 2011 m. gruodžio 12 d. Ministro įsakymas
1 %	Nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 12 d. Ministro įsakymas
0,5 %	Nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d.	2014 m. gruodžio 11 d. Ministro įsakymas
0,2 %	Nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d.	2015 m. gruodžio 11 d. Ministro įsakymas
0,1 %	Nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 7 d. Ministro įsakymas

Didesnė negu teisės aktuose nustatyta delspinigių norma turi būti nustatoma raštu, priešingu atveju galioja teisės aktuose nustatyta delspinigių norma.

Jeigu proceso šalys nenusprendė dėl delspinigių normos, nuo tada, kai pateikiamas dokumentas, kuriuo inicijuojamas procesas, teisės aktuose nustatyta delspinigių norma bus lygi normai, numatyta specialiajame įstatyme dėl pavėluoto mokėjimo pagal komercinius sandorius (žr. toliau). Ši taisyklė taip pat taikoma aktui, kuriuo inicijuojamas arbitražo procesas.

Specialieji teisės aktai dėl pavėluoto mokėjimo pagal komercinius sandorius

Siekdamas įgyvendinti Direktyvą 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose, Italijos teisės aktų leidėjas paskelbė Įstatyminį dekretą Nr. 231/2002 su pakeitimais. Šiame dekrete konkrečiai numatyta delspinigių už pavėluotą mokėjimą pagal komercinius sandorius norma, kuri yra didesnė negu teisės aktuose nustatyta delspinigių norma. Pagal Įstatyminį dekretą Nr. 231/2002 komerciniai sandoriai reiškia „įvairiai apibūdinamas įmonių tarpusavio sutartis arba įmonių ir valdžios institucijų tarpusavio sutartis, pagal kurias už užmokesčių išimtinai arba daugiausia tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos“. Dekrete numatyta, kad komercinių sandorių srityje „bet kas, kam nepagrįstai vėluojama sumokėti atlygį, turi teisę automatiškai gauti pavėluoto mokėjimo delspinigius, šiai teisei įgyvendinti nereikia oficialaus raginimo sumokėti ir ji įsigalioja kitą dieną po to, kai sueina mokėjimo terminas“, nebent skolininkas gali įrodyti, kad mokėjimo neįvykdė dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių.

Remiantis šiuo įstatymu, pavėluotų mokėjimų pagal komercinius sandorius delspinigiai grindžiami Ūkio reikalų ir finansų ministerijos kiekvienais metais nustatoma norma ir apibendrinami toliau pateikiamoje lentelėje, kurioje nurodoma: a) pirmąjį vėlavimo metų pusmetį taikoma norma, galiojusi tų metų sausio 1 d.; b) antrąjį vėlavimo metų pusmetį taikoma norma, galiojusi tų metų liepos 1 d.

Šioje lentelėje pateikiami delspinigių už pavėluotus mokėjimus pokyčiai nuo 2010 m.:

Pagal Įstatyminį dekretą 231/2002 su pakeitimais, nustatytais Įstatyminiu dekretu 192/2012, nustatytų DELSPINIGIŲ UŽ PAVĖLUOTUS MOKĖJIMUS LENTELĖ					Sandoriai, sudaryti iki 2012 m. gruodžio 31 d.
Nuo	Iki	ECB norma	Padidėjimas	Iš viso	Bendros normos
2010 m. sausio 1 d.	2010 m. birželio 30 d.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
2010 m. sausio 1 d.	2010 m. gruodžio 31 d.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
2011 m. sausio 1 d.	2011 m. birželio 30 d.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
2011 m. liepos 1 d.	2011 m. gruodžio 31 d.	1,25 %	7,00 %	8,25 %	8,25 %
2012 m. sausio 1 d.	2012 m. birželio 30 d.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
2012 m. liepos 1 d.	2012 m. gruodžio 31 d.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
2013 m. sausio 1 d.	2013 m. birželio 30 d.	0,75 %	8,00 %	8,75 %	7,75 %
2013 m. liepos 1 d.	2013 m. gruodžio 31 d.	0,50 %	8,00 %	8,50 %	7,50 %
2014 m. sausio 1 d.	2014 m. birželio 30 d.	0,25 %	8,00 %	8,25 %	7,25 %
2014 m. liepos 1 d.	2014 m. gruodžio 31 d.	0,15 %	8,00 %	8,15 %	7,15 %
2015 m. sausio 1 d.	2015 m. gruodžio 31 d.	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %

2016 m. sausio 1 d.	2016 m. birželio 30 d.	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
2016 m. liepos 1 d.	2016 m. gruodžio 31 d.	0,00 %	8,00 %	8,00 %	7,00 %

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Esama daug svetainių, kuriose teikiama nemokama programinė įranga teisės aktuose nustatytiems delspinigiams ir delspinigiams už pavėluotą mokėjimą apskaičiuoti.

Paskutinis naujinimas: 22/01/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Kipras

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai Kipro nacionalinėje teisėje nenumatyti. Tačiau jeigu ieškinyje pateikiamas teismui, teisėjas turi įgaliojimus nurodyti, kad teisės aktuose nustatyti delspinigiai būtų mokami taikant iš anksto nustatytą palūkanų normą nuo ieškinio registracijos dienos iki teismo sprendimo paskelbimo dienos, jeigu atitinkamuose teisės aktuose nėra numatytas delspinigių mokėjimas arba jeigu dėl sutarties arba susitarimo pažeidimo pateikiamo ieškinio atveju minėtoje sutartyje arba susitarime nėra konkrečios nuostatos, kuria būtų nurodoma palūkanų norma.

Šiuo metu specialiuoju finansų ministro įsakymu yra nustatyta 3,5 proc. palūkanų norma, ministras turi įgaliojimus ją pakoreguoti.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Žr. atsakymą į 1 klausimą. Šiuo metu galioja 3,5 proc. palūkanų norma.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Netaikytina. Žr. atsakymą į 1 klausimą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Netaikytina. Žr. atsakymą į 1 klausimą.

Paskutinis naujinimas: 13/05/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Lietuva

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Delspinigius ir palūkanas numato šie teisės aktai:

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso šeštosios knygos nuostatos

Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymas.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.37 straipsniu, palūkanas pagal prievolės gali nustatyti įstatymai arba šalių susitarimai. Skolininkas taip pat privalo mokėti įstatymų nustatyto dydžio palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.71 straipsniu, netesybos – tai įstatymų, sutarties ar teismo nustatyta pinigų suma, kurią skolininkas privalo sumokėti kreditoriui, jeigu prievolė neįvykdyta arba netinkamai įvykdyta (bauda, delspinigiai). Netesybos gali būti nurodytos konkrečia pinigų suma arba užtikrinamosios prievolės sumos procentu. Už prievolės įvykdymo termino praleidimą gali būti nustatomos netesybos, skaičiuojamos už kiekvieną termino praleidimo dieną, savaitę, mėnesį ir t. t.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsniu, terminą įvykdyti piniginę prievolę praleidęs skolininkas privalo mokėti penkių procentų dydžio metines palūkanas už sumą, kurią sumokėti praleistas terminas, jeigu įstatymai ar sutartis nenustato kitokio palūkanų dydžio. Kai abi sutarties šalys yra verslininkai ar privatus juridiniai asmenys, tai už termino praleidimą mokamos šešių procentų dydžio metinės palūkanos, jeigu įstatymai ar sutartis nenustato kitokio palūkanų dydžio.

Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo tikslas – nustatyti atsiskaitymo terminus už pagal komercines sutartis perduotas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktus darbus, nustatyti palūkanų už pavėluotus mokėjimus dydį, jų skaičiavimo tvarką ir kreditoriaus teises, kai sumokama pavėluotai. Šis įstatymas taikomas visoms tarp ūkio subjektų arba ūkio subjektų ir viešųjų subjektų sudarytoms komercinėms sutartims, pagal kurias už atlyginimą perduodamos prekės, teikiamos paslaugos ar atliekami darbai ir atliekami mokėjimai. Pagal šį įstatymą pavėluoto mokėjimo palūkanų norma – 8 procentiniais punktais padidinta vėliausiai pagrindinei Europos centrinio banko refinansavimo operacijai taikoma fiksuotoji [palūkanų norma](#), jeigu vėliausia pagrindinė Europos centrinio banko refinansavimo operacija buvo vykdoma fiksuotųjų palūkanų konkurso būdu, arba ribinė palūkanų norma, jeigu vėliausia pagrindinė Europos centrinio banko refinansavimo operacija buvo vykdoma kintamųjų palūkanų konkurso būdu.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Tokią informaciją prirėikus teikia teisinę pagalbą teikiantys asmenys.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip.

Paskutinis naujinimas: 17/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba [\(Lr\)](#) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Liuksemburgas

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose nustatyta delspinigių palūkanų norma – tai kasmet įstatymu nustatoma delspinigių palūkanų norma, kuri yra taikoma, kai vėluojama sumokėti mokėtiną sumą, jeigu šalis iš anksto nenustatė jokių kitų normų.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Įgyvendinus 2004 m. balandžio 18 d. įstatymą, kuriuo į nacionalinę teisę buvo perkelta 2000 m. birželio 29 d. Direktyva 2000/35/EB, delspinigių už pavėluotą mokėjimą palūkanų norma, vykdanč komercinius sandorius (t. y. sandorius tarp įmonių arba tarp įmonių ir valdžios institucijų, kuriuos įvykdžius pristatomos prekės arba suteikiamos paslaugos už atlygį), yra nustatoma atskirai atsižvelgiant į kintamų palūkanų normų konkurso procedūros metu nustatytą ribinę palūkanų normą, kurią Europos centrinis bankas taiko savo vėliausiai refinansavimo operacijai, vykdomai prieš kiekvieno pusmečio pirmąją kalendorinę dieną. Pavėluoto mokėjimo atveju ši norma yra padidinama pagal maržą (jeigu sutartyje nenumatyta kitaip, taikant 2004 m. balandžio 18 d. įstatymo dėl mokėjimo laikotarpių ir delspinigių už pavėluotą mokėjimą palūkanų normos 5 straipsnį).

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

/

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

<http://www.legilux.public.lu/>

<http://www.mj.public.lu/>

Paskutinis naujinimas: 18/12/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Vengrija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Teisės aktuose numatytų palūkanų norma nustatyta 2013 m. V įstatymo dėl Civilinio kodekso 6:47 skirsnyje, kuriame ši norma susieta su centrinio banko palūkanų normos taisyklėmis. Teisės aktuose numatytų palūkanų norma nustatoma atsižvelgiant į Vengrijos forintais (HUF) apskaičiuotą skolą ir grindžiama Vengrijos nacionalinio banko Pinigų tarybos nustatyta bazine palūkanų norma. Jeigu skola apskaičiuojama užsienio valiuta, šiuo atveju teisės aktuose numatytų palūkanų norma – tai bazinė palūkanų norma, nustatyta centrinio banko sprendimu dėl atitinkamos valiutos arba, jeigu ši bazinė norma nebuvo nustatyta, pinigų rinkos palūkanų norma.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų teisinis pagrindas yra Civilinis kodeksas, kuriame palūkanos laikomos kito asmens pinigų kaina, kurią šalis turi mokėti už bet kokią skolą, jeigu nenustatyta kitaip. Už skolą mokamos teisės aktuose numatytos palūkanos išskaičiuojamos kiekvieną kalendorinį pusmetį. Atitinkamo kalendorinio pusmečio pirmąją dieną galiojusi palūkanų norma taikoma visam tam tikro kalendorinio pusmečio laikotarpiui nepaisant jokių centrinio banko bazinės palūkanų normos pasikeitimų per tą pusmetį.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Ne.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip, Civilinis kodeksas prieinamas [Nacionaliniame teisės aktų registre \[Nemzeti Jogszabálytár\]](#). Informacija apie centrinio banko bazinę palūkanų normą pateikiama Vengrijos nacionalinio banko [svetainėje](#).

Paskutinis naujinimas: 16/10/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Malta

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Maltos teisėje neįvartojama sąvoka „teisės aktais nustatyti delspinigiai“, vartojama sąvoka „teisės aktais nustatyti delspinigiai“. Tokia formuliuotė nustatyta Maltos Komerciniame kodekse, o ši sąvoka apibrėžiama kaip „delspinigiai už pavėluotą mokėjimą, skaičiuojami pagal paprastųjų palūkanų normą, kurią sudaro referencinės palūkanų normos ir ne mažiau kaip aštuonių procentinių punktų suma“.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Maltos teisėje numatyta tik viena palūkanų norma – aštuonių procentų (8 %). Ji nustatyta Komercinio kodekso (Maltos teisės aktų rinkinio 13 skyrius) II antraštinėje dalyje ir IA skyriuje.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Kreditorius turi teisę į delspinigius nuo dienos, einančios po sutartyje nurodytos mokėjimo datos arba mokėjimo termino pabaigos. Tačiau kai mokėjimo data arba terminas sutartyje nenurodyti, kreditorius turi teisę į delspinigius pasibaigus bet kuriam iš šių terminų:

trisdešimt kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai skolininkas gauna sąskaitą faktūrą;

trisdešimt kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai gautos prekės arba paslaugos, jei sąskaitos faktūros gavimo data yra nežinoma;

trisdešimt kalendorinių dienų nuo prekių arba paslaugų gavimo dienos, jei sąskaitą faktūrą skolininkas gavo anksčiau nei prekes arba paslaugas;

trisdešimt kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai pagal įstatymus, susitarimą arba sutartį gaminytis turi būti priimtas arba patikrintas, o sąskaitą faktūrą skolininkas gauna anksčiau arba tą dieną, kai vyksta toks priėmimas arba patikrinimas.

Taikytina referencinė norma pirmąjį atitinkamų metų pusmetį yra tų metų sausio 1 d. galiojusi norma, o antrąjį pusmetį – tų metų liepos 1 d. galiojusi norma.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Maltos Komercinis kodeksas ([Maltos teisės aktų rinkinio 13 skyrius](#)) nemokamai prieinamas internete.

Paskutinis naujinimas: 22/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Nyderlandai

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Nyderlanduose palūkanos nustatytos įstatymu. Tai yra palūkanos, kurių kreditorius gali teisėtai reikalauti, jei vėluojama sumokėti.

Skiriamos nekomerciniams sandoriams taikomos įstatymo nustatytos palūkanos (Civilinio kodekso 6:119 straipsnis) ir komerciniams sandoriams taikomos įstatymo nustatytos palūkanos (Civilinio kodekso 6:119a straipsnis).

Įstatymo nustatytos nekomercinių sandorių palūkanos taikomos visiems susitarimams su privačiais asmenimis ar vartotojais.

Įstatymo nustatytos komercinių sandorių palūkanos taikomos visiems susitarimams su įmonėmis ir valdžios organizacijomis.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Įstatymo nustatytos palūkanos nekomerciniams sandoriams yra 2 proc. Įstatymo nustatytos palūkanos komerciniams sandoriams yra 8 proc.

Įstatymo nustatytos palūkanos gali svyruoti.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Paskutinis naujinimas: 21/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Austrija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytų palūkanų normos reglamentuojamos Austrijos Civilinio kodekso (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB) 1000 skirsniu.

Delspinigių normos reglamentuojamos ABGB 1333 skirsniu ir Austrijos Prekybos kodekso (*Unternehmensgesetzbuch*, UGB) 456 skirsniu, taikomu su verslu susijusioms teisinėms sutartims, kurias tarpusavyje sudaro bendrovės ir bendrovės su juridiniais subjektais, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė.

ABGB 1000 skirsnis taikomas palūkanoms, „kurias privaloma mokėti pagal įstatymą arba kurių norma nebuvo nustatyta“. Be to, ABGB 1000 skirsnio 2 dalyje nustatyti atvejai, kai už palūkanas galima išskaičiuoti palūkanas (sudėtinės palūkanos).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal ABGB 1000 skirsnio 1 dalį teisės aktuose numatytos palūkanos yra keturi procentai per metus. Tokia pati teisės aktuose numatytų delspinigių norma taikoma pagal ABGB 1333 skirsnio 1 dalį kartu su ABGB 1000 skirsnio 1 dalimi. Ši palūkanų norma taip pat taikoma vienašaliams verslo sandoriams.

Jeigu tai su verslu susijusios bendrovių tarpusavyje sudarytos teisinės sutartys ir bendrovių su juridiniais subjektais, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, sudarytos sutartys, prie bazinės palūkanų normos, taikomos už su nesumokėtomis skolomis susijusius pavėluotus mokėjimus, pagal UGB 456 skirsinį pridėdami 9,2 proc. delspinigių. Bazinė atitinkamo pusmečio palūkanų norma – tai tokia norma, kuri buvo taikoma pirmąją kalendorinę to pusmečio dieną.

Bazinę palūkanų normą galima rasti Austrijos nacionalinio banko svetainėje šiuo adresu: <http://www.oenb.at>, sekcijoje „Paslaugos“ / „Palūkanų normos ir valiutos kursai“.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Pagal ABGB 1000 skirsnio 2 dalį kreditorius gali nuskaičiuoti palūkanas už piniginių reikalavimų, jeigu šalys dėl to yra aiškiai susitarusios. Net tuo atveju, jeigu šalys nėra sudariusios susitarimo, nuo teisminio ginčo nagrinėjimo dienos (kai ieškinyje įteikiamas atsakovui) galima išskaičiuoti keturių procentų metines palūkanas, jeigu ieškinyje pateiktas dėl mokėtinų palūkanų. Pagal Austrijos teisės nuostatas sudėtines palūkanas taikyti nėra draudžiama.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Minėtos Austrijos Civilinio kodekso ir Austrijos Prekybos kodekso nuostatos nemokamai prieinamos (vokiečių kalba) Austrijos federalinio kanclerio tarnybos (*Bundeskanzleramt*) svetainėje (<http://www.ris.bka.gv.at>) žr. „Bundesrecht“ / „Bundesrecht konsolidiert“.

Paskutinis naujinimas: 01/03/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([PL](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Lenkija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Pagal 1964 m. balandžio 23 d. įstatymą – Civilinio kodekso [2014 m. Įstatymų rinkinys (*Dziennik Ustaw*), 121 punktą, su pakeitimais, toliau – „CK“] 359 straipsnio 1 dalį palūkanos už pinigų sumą mokėtinos tik tuo atveju, jeigu jos numatytos teisinėje sutartyje ar įstatymais įtvirtintą teisę, teismo sprendimu ar kitos kompetentingos institucijos sprendimu. Jeigu palūkanų norma nėra nustatyta kitaip, teisės aktuose numatytų palūkanų norma atitinka Lenkijos nacionalinio banko nustatytą orientacinę normą, prie kurios pridėdami 3,5 procentiniai punktai.

Kita vertus, palūkanos už uždelstus mokėjimus pagal CK 481 straipsnio 2 dalį, jeigu palūkanų norma už uždelstus mokėjimus nebuvo nustatyta, teisės aktuose numatytų palūkanų už uždelstus mokėjimus norma turi atitikti Lenkijos nacionalinio banko nustatytą orientacinę normą, prie kurios pridėdami 5,5 procentiniai punktai. Tačiau jeigu gaunamos didesnės palūkanos, kreditorius gali reikalauti didesnės palūkanų normos už uždelstus mokėjimus.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal CK 359 straipsnio 2 dalį teisės aktuose numatytų palūkanų norma atitinka Lenkijos nacionalinio banko nustatytą orientacinę normą, prie kurios pridėdami 3,5 procentiniai punktai. Teisingumo ministras teisės aktuose numatytų palūkanų normą skelbia Lenkijos oficialiajame valstybės leidinyje (*Monitor Polski*). Šiuo metu pagal 2016 m. sausio 7 d. Teisingumo ministro pranešimą teisės aktuose numatytų palūkanų norma nuo 2016 m. sausio 1 d. yra 5 proc. *per metus*, o teisės aktuose numatytų palūkanų norma už uždelstus mokėjimus yra 7 proc. *per metus*.

Kita vertus, palūkanos sudarant komercinius sandorius reglamentuojamos 2013 m. kovo 8 d. įstatyme Dėl mokėjimo sąlygų sudarant komercinius sandorius (2013 m. Įstatymų rinkinys, 403 punktą, su pakeitimais) ir palūkanų norma visada nustatoma Vystymosi ministro skelbiamame pranešime. Šiuo metu pagal 2016 m. sausio 7 d. pranešimą nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 30 d. teisės aktuose numatytų palūkanų norma už su komerciniais sandoriais susijusį delsimą yra 9,5 proc. *per metus*.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Išsami informacija apie dabartines Lenkijos nacionalinio banko palūkanų normas, įskaitant orientacinę normą, pateikta Lenkijos nacionalinio banko (NBP) svetainėje šiuo adresu: <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=dzienne/stopy.htm>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Teisingumo ministro ir Vystymosi ministro paskelbti pranešimai apie teisės aktuose numatytų palūkanų normą (susijusių su komerciniais sandoriais) prieinami Vyriausybės teisės aktų centre (*Rządowe Centrum Legislacji – RCL*): <http://www.monitorpolski.gov.pl/Wyszukiwanie/tabid/114/Title/odsetki/Default.aspx>

Paskutinis naujinimas: 22/01/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([Pt](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Portugalija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytos palūkanos

Taip, Portugalijos teisės aktuose nustatytos teisės aktuose numatytų palūkanų normos.

Palūkanas gali nustatyti šalis arba jos nustatomos pagal įstatymą. Jeigu palūkanos nustatomos šalims susitarus, jos vadinamos sutartinėmis palūkanomis.

Jeigu palūkanos nustatomos pagal įstatymą, šiuo atveju jos vadinamos teisės aktuose numatytomis palūkanomis.

Sutartinės palūkanos ir teisės aktuose numatytos palūkanos gali būti **numatytos Civiliniame kodekse ar komercinės.**

Palūkanų tikslas

Apskritai palūkanos būna dviejų tipų: atlygintino pobūdžio palūkanos (pvz., už paskolą mokamos palūkanos) ir baudos palūkanos (pvz., palūkanos už įsipareigojimo nevykdymą).

Už įsipareigojimų nevykdymą teisės aktuose numatytos palūkanos

Jeigu skolininkas **nevykdo finansinių įsipareigojimų**, paprastai galioja taisyklė, kad **kompensacija už įsipareigojimų nevykdymą atitinka teisės aktuose numatytas palūkanas**, apskaičiuotas nuo tos dienos, nuo kurios skolininkas nevykdė įsipareigojimų. Finansinis įsipareigojimas – tai įsipareigojimas mokėti pinigus kitai šaliai.

Įsipareigojimų nevykdymo trukmė

Skolininkas laikomas nevykdančiu įsipareigojimų, jeigu teisminėmis ar neteisminėmis priemonėmis jam pranešama apie prievolę vykdyti įsipareigojimą.

Tačiau trim atvejais skolininkas laikomas nevykdančiu įsipareigojimų jam apie tai privalomai nepranešant:

jeigu įsipareigojimas galioja nustatytos trukmės laikotarpi;

jeigu įsipareigojimas atsiranda dėl neteisėto veiksmo;

jeigu skolininkas stengiasi išsisukti, kad jam nebūtų įteiktas pranešimas; šiuo atveju laikoma, kad skolininkui pranešimas buvo įteiktas tą dieną, kai jis galėjo būti įteiktas įprasta tvarka.

Jeigu kreditas nėra likvidus, įsipareigojimų nevykdymas nepripažįstamas tol, kol kreditas tampa likvidus, jeigu nelikvidumas nėra atsiradęs dėl skolininko kaltės. Jeigu skolininkas atsakingas už neteisėtą veiksmą ar riziką, jis laikomas nevykdančiu įsipareigojimų nuo tos datos, kai jam įteikiamas oficialus pranešimas, jeigu jis jau nėra nevykdamas įsipareigojimų pagal šios pastraipos pirmąją dalį.

Palūkanų mokėjimu grindžiamo kredito panaikinimas ar nutraukimas

Nuo palūkanų mokėjimu grindžiamo kredito atsiradimo, jis nebūtinai yra priklausomas nuo pagrindinio kredito. Vieną iš šių kreditų galima pervesti ar atšaukti nepriklausomai nuo kito.

Dalinių mokėjimų paskirstymas

Paskirstant mokėjimą pagal nacionalinius teisės aktus taikomos šios taisyklės:

i) jeigu, be kapitalo, skolininkas turi apmokėti išlaidas ar palūkanas arba turi mokėti kreditoriui kompensaciją, kai nevykdo įsipareigojimų, mokėjimas, kuris nėra pakankamas, kad padengtų visą sumą, bus taikomas išlaidoms, kompensacijai, palūkanoms ir kapitalui (šia išvardyta tvarka);

ii) mokėjimą kapitalui galima paskirstyti tik paskiausiai, jeigu kreditorius nesutinka kitaip.

Sudėtinės palūkanos

Tam tikrais atvejais baudos palūkanos gali priaugti dėl įprastų palūkanų (sudėtinės palūkanos).

Kad dėl palūkanų būtų priskaičiuojamos papildomos palūkanos, turi būti laikomasi vienos iš šių sąlygų:

Skolininkui teismine tvarka turi būti pranešama apie būtinybę kapitalizuoti sukauptas palūkanas arba skolininkas turi mokėti palūkanas pagal nuobaudą už kapitalizavimą.

Leidžiama kapitalizuoti tik ne trumpesnio kaip vienerių metų laikotarpio palūkanas. Šie sudėtinų palūkanų apribojimai nėra taikomi, jeigu jais pažeidžiamos specialios taisyklės ar sektoriaus tvarka (pvz., jei tai yra finansinių įstaigų pagal specialias taisykles suteiktos paskolos).

Nacionaline teismų praktika yra nustatyta, kad baudos palūkanos negali būti skaičiuojamos už baudos palūkanas. Atitinkamai teisės aktuose numatytos palūkanos, mokėtinos todėl, kad nebuvo vykdomi finansiniai įsipareigojimai, iš esmės negali būti pagrindas, kuriuo remiantis būtų priskaičiuojamos palūkanos. Tai nepažeidžia jokio šio aiškinimo varianto pagal teismų praktiką ir įstatymu numatytos galimybės taikyti privalomas finansines nuobaudas, jeigu pinigų sumos mokėjimas privalomas teismo nutartimi.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų normos skiriasi atsižvelgiant į tai, ar jos siejamos su **Civiliniame kodekse numatytomis palūkanomis** ar su **komercinėmis palūkanomis**.

Civiliniame kodekse numatytos palūkanos

Civiliniame kodekse numatytos palūkanos nustatomos bendrai įgyvendinamu Teisingumo ministro ir Finansų ministro potvarkiu (*Portaria*) pagal Portugalijos Civilinio kodekso (*Código Civil*) 449 straipsnio 1 dalį. 2015 m. gruodžio mėn. (rašymo laiku) Civiliniame kodekse numatytų palūkanų normos buvo nustatytos 2003 m. balandžio 8 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkiu Nr. 291/03.

Teisės aktuose numatytos komercinės palūkanos

Teisės aktuose numatytas komercines palūkanas už kreditą paprastai moka komercinės bendrovės, pavienės įmonės ar juridiniai asmenys ir visų pirma už 2013 m. gegužės 10 d. įstatyme dekretu Nr. 62/2013, žr. toliau, nurodytų tipų kreditą.

Teisės aktuose numatytos komercinės palūkanos nustatomos bendrai įgyvendinamu Teisingumo ministro ir Finansų ministro potvarkiu pagal Portugalijos Prekybos kodekso (*Código Comercial*) 102 straipsnio 3–5 dalis. Tuo metu, kai buvo rengiamas dokumentas, 2015 m. gruodžio mėn. komercinių palūkanų norma buvo reglamentuojama 2013 m. rugpjūčio 26 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkiu Nr. 277/13, pagal kurį komercinių palūkanų normos nustatomos du kartus per metus.

2013 m. rugpjūčio 26 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkyje Nr. 277/13 nurodytų visų komercinių palūkanų normų suma nustatoma lždo ir finansų generalinio direktorato (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*) pranešime, kuris skelbiamas Oficialiajame leidinyje, 2-oji serija, kiekvienais metais iki sausio 15 d. ir liepos 15 d.

2013 m. rugpjūčio 26 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkyje Nr. 277/13 numatyti du komercinių palūkanų baudos dydžiai, kurie skiriasi atsižvelgiant į atitinkamus sandorius:

Pirmoji yra palūkanų norma, taikoma uždelstam mokėjimui, susijusiam su komerciniais sandoriais, kuriuos tarpusavyje yra sudariusios bendrovės arba bendrovės su viešaisiais subjektais, numatytais 2013 m. gegužės 10 d. įstatyme dekretu Nr. 62/2013.

Antroji yra papildoma baudos palūkanų norma, taikoma kitoms operacijoms ir susijusi su kreditu, kurį turi grąžinti Portugalijos Prekybos kodekso 102 straipsnio 3 dalyje numatytos komercinės bendrovės, pavienės įmonės ar juridiniai asmenys.

Teisės aktuose numatytos palūkanų normos, nepaisant, ar tai yra Civiliniame kodekse numatytos palūkanos ar komercinės palūkanos, bėgant laikui kinta. Todėl apskaičiuojant palūkanas turėtų būti atsižvelgiama į skirtingas normas, taikomas kiekvienam įsipareigojimui nevykdymo laikotarpiui.

Dėl praktinių sumetimų čia paminėjome tik pastarųjų metų teisės aktuose numatytų palūkanų normas. Šios informacijos suvestinės turinys skiriamas tik susipažinti ir kiekvienu konkrečiu atveju negali atstoti rėmimosi galiojančiais nacionaliniais teisės aktais.

Prie mokėtinų teisės aktuose numatytų palūkanų pridedamas 5 proc. privalomasis papildomas palūkanų apmokestinimas, jeigu pinigų sumos mokėjimas turi būti atliekamas teismo nutartimi. Šiuo atveju 5 proc. metinės palūkanos bus mokamos savaime – tam nereikia jokio kito teismo sprendimo – pradėdant skaičiuoti nuo nuosprendžio įsigaliojimo dienos. Ši privalomoji finansinė nuobauda pridedama prie baudos palūkanų, jeigu taikoma, arba prie mokėtinos kompensacijos pagal Portugalijos Civilinio kodekso 829 a straipsnio 4 dalį.

Teisės aktuose numatytos palūkanos nuo 1980 m. rugpjūčio 5 d. iki dabar:

Nuo 1980 m. rugpjūčio 5 d. iki 1983 m. gegužės 22 d. [(1 021 diena) – 1980 m. birželio 24 d. įstatymas dekretas Nr. 200-/C/80 ir 1980 m. liepos 31 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 447/80]	15 proc.
Nuo 1983 m. gegužės 23 d. iki 1987 m. balandžio 28 d. [(1 437 dienos) – 1983 m. gegužės 18 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 581/83]	23 proc.
Nuo 1987 m. balandžio 29 d. iki 1995 m. rugsėjo 29 d. [(3 076 dienos) – 1987 m. balandžio 24 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 339/87]	15 proc.
Nuo 1995 m. rugsėjo 30 d. iki 1999 m. balandžio 16 d. [(1 295 dienos) – 1995 m. rugsėjo 25 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 1171/95]	10 proc.
Nuo 1999 m. balandžio 17 d. iki 2003 m. balandžio 30 d. [(1 475 dienos) – 1999 m. balandžio 12 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 263/99]	7 proc.
Nuo 2003 m. gegužės 1 d. [(1 475 dienos) – 2003 m. balandžio 8 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 291/03]	4 proc.

Teisės aktuose numatytos komercinės palūkanos nuo 1995 m. rugsėjo 28 d. iki dabar:

Nuo 1995 m. rugsėjo 28 d. iki 1999 m. balandžio 16 d. [1995 m. rugsėjo 23 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 1167/95]	15 proc.
Nuo 1999 m. balandžio 17 d. iki 2004 m. rugsėjo 30 d. [1999 m. balandžio 12 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 262/99]	12 proc.
Nuo 2004 m. spalio 1 d. iki 2004 m. gruodžio 31 d. [lždo generalinio direktorato (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i> arba „DGT“) 2004 m. spalio 30 d. pranešimas Nr. 10097/04]	9,01 proc.
Pirmasis 2005 m. pusmetis [Liepos 19 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 597/2005 ir 2005 m. sausio 14 d. DGT pranešimas 310/2005]	9,09 proc.
Antrasis 2005 m. pusmetis [Liepos 19 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 597/2005 ir 2005 m. liepos 25 d. DGT pranešimas 6923/2005]	9,05 proc.
Pirmasis 2006 m. pusmetis [2006 m. sausio 11 d. DGT pranešimas Nr. 240/2006]	9,25 proc.
Antrasis 2006 m. pusmetis [2006 m. liepos 10 d. DGT pranešimas Nr. 7706/2006]	9,83 proc.
Pirmasis 2007 m. pusmetis [2007 m. sausio 5 d. DGT pranešimas Nr. 191/2007]	10,58 proc.
Antrasis 2007 m. pusmetis [lždo ir finansų generalinio direktorato (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> arba „DGTF“) 2007 m. liepos 30 d. pranešimas Nr. 13665/2007]	11,07 proc.
Pirmasis 2008 m. pusmetis [2008 m. sausio 29 d. DGTF pranešimas Nr. 2152/2008]	11,20 proc.
Antrasis 2008 m. pusmetis [2005 m. liepos 14 d. DGTF pranešimas Nr. 19995/2008]	11,07 proc.
Pirmasis 2009 m. pusmetis [2009 m. sausio 14 d. DGTF pranešimas Nr. 1261/2009]	9,50 proc.
	8 proc.

Antrasis 2009 m. pusmetis [2009 m. liepos 1 d. DGTF pranešimas Nr. 12184/2009]	
Pirmasis 2010 m. pusmetis [2010 m. sausio 4 d. DGTF pranešimas Nr. 597/2010]	8 proc.
Antrasis 2010 m. pusmetis [2010 m. liepos 12 d. DGTF pranešimas Nr. 13746/2010]	8 proc.
Pirmasis 2011 m. pusmetis [2011 m. sausio 21 d. DGTF pranešimas Nr. 2284/2011]	8 proc.
Antrasis 2011 m. pusmetis [2011 m. liepos 14 d. DGTF pranešimas Nr. 14190/2011]	8,25 proc.
Pirmasis 2012 m. pusmetis [2012 m. sausio 17 d. DGTF pranešimas Nr. 692/2012]	8 proc.
Antrasis 2012 m. pusmetis [2012 m. liepos 24 d. DGTF pranešimas Nr. 9944/2012]	8 proc.
Pirmasis 2013 m. pusmetis [2013 m. liepos 11 d. DGTF pranešimas Nr. 584/2013]	7,75 proc.
Antrasis 2013 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas Įstatymas dekretas (<i>Decreto-lei</i>) Nr. 62/2013 [2013 m. rugsėjo 17 d. DGTF pranešimas Nr. 11617/2013]	8,50 proc.
Kitos operacijos [2013 m. rugpjūčio 23 d. DGTF pranešimas Nr. 10478/2013]	7,50 proc.
Pirmasis 2014 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas Įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,25 proc.
Kitos operacijos [2014 m. sausio 24 d. DGTF pranešimas Nr. 1019/2014]	7,25 proc.
Pirmasis 2014 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas Įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,15 proc.
Kitos operacijos [2014 m. liepos 16 d. DGTF pranešimas Nr. 8266/2014]	7,15 proc.
Pirmasis 2015 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas Įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,05 proc.
Kitos operacijos [2015 m. sausio 19 d. DGTF pranešimas Nr. 563/2015]	7,05 proc.
Antrasis 2015 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas Įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,05 proc.
Kitos operacijos [2015 m. liepos 14 d. DGTF pranešimas Nr. 7758/2015]	7,05 proc.

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Papildoma informacija apie teisės aktuose numatytų palūkanų normos apskaičiavimą pateikta Teisingumo ministerijos Išdo ir finansų generalinio direktorato svetainėje.

<http://www.dgft.pt/avisos-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Atsakyme į 3 klausimą nurodyta interneto prieiga prie svetainės yra nemokama.

Įspėjimas

Šioje informacijos suvestinėje pateikta bendrojo pobūdžio ir neišsami informacija. Ji nėra privaloma kontaktiniam asmeniui, Europos teisminiam tinklui civilinėse ir komercinėse bylose, teismams arba bet kokiems kitiems asmenims. Ji neskirta atstoti rėmimąsi galiojančiais teisės aktais.

Paskutinis naujinimas: 20/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Rumunija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Vyriausybės nutarimu Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokesčių priemonių banko sektoriuje reglamentuojama:

– teisės aktuose nustatytos kompensacinės palūkanos (palūkanos, skaičiuojamos skolininkui nuo sumos, kurią jis privalo sumokėti iki nustatyto termino, apskaičiuojamos už laikotarpį iki skolos sumokėjimo dienos) ir

– teisės aktuose nustatyti delspinigiai (palūkanos, kurias skolininkas turi mokėti nuo sumos, už tai, kad laiku neįvykdė prievolės).

Pagal Vyriausybės nutarimo Nr. 13/2011 2 straipsnį, jeigu pagal teisės aktų ar sutarties nuostatas mokėjimo prievolei taikomos kompensacinės palūkanos ir (arba) delspinigiai, atsižvelgiant į konkretų atvejį, ir jeigu nėra aiškios šalių suderintos nuostatos dėl tokių palūkanų ar delspinigių dydžio, mokamos teisės aktuose nustatyto dydžio palūkanos ar delspinigiai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose ar sutartyje nustatytos kompensacinės palūkanos ir delspinigiai reglamentuojami Vyriausybės nutarimo Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokesčių priemonių banko sektoriuje 3–5 straipsniais.

3 straipsnis. 1. Teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų norma yra referencinė Rumunijos nacionalinio banko (*Banca Națională a României*) palūkanų norma, t. y. Rumunijos nacionalinio banko direktorių valdybos sprendimu nustatyta pinigų politikos palūkanų norma.

2. Teisės aktuose nustatytų delspinigių norma nustatoma prie referencinės palūkanų normos pridėdant 4 procentinius punktus.

21. Įmonių tarpusavio sandoriams, taip pat įmonių ir perkančiųjų organizacijų tarpusavio sandoriams taikoma teisės aktuose nustatytų delspinigių norma nustatoma prie referencinės palūkanų normos pridėjus 8 procentinius punktus.

3. Teisiniams santykiams, atsirandantiems ne iš pelno siekiančios įmonės veiklos, kaip tai suprantama pagal Įstatymo Nr. 287/2009 dėl Civilinio kodekso (nauja redakcija) 3 straipsnio 3 dalį, teisės aktuose nustatytų palūkanų norma nustatoma pagal 1 ir 2 dalis, sumažinant ją 20 proc.

4. Rumunijos nacionalinio banko referencinę palūkanų normą Rumunijos nacionalinis bankas skelbia Rumunijos oficialiojo leidinio I dalyje, jeigu pinigų politikos palūkanų norma pasikeičia.

4 straipsnis. Jeigu teisiniams santykiams būdingas tarptautinis elementas ir taikytina Rumunijos teisė, o mokėjimas turi būti atliktas užsienio valiuta, teisės aktuose nustatytos palūkanos yra 6 proc. per metus.

5 straipsnis. 1. Teisiniams santykiams, atsirandantiems ne iš pelno siekiančios įmonės veiklos, kaip tai suprantama pagal Įstatymo Nr. 287/2009 dėl Civilinio kodekso (nauja redakcija) 3 straipsnio 3 dalį, palūkanų norma negali viršyti teisės aktuose nustatytos palūkanų normos daugiau nei 50 proc. per metus.

2. Visos nuostatos, kuriomis pažeidžiamos 1 dalies nuostatos, yra niekinės ir negalioja. Tokiu atveju kreditorius netenka teisės reikalauti Įstatymo nustatytų palūkanų.

3. Sutartinių palūkanų normos galiojimas nustatomas atsižvelgiant į jų nustatymo dieną galiojančias teisės aktuose nustatytas palūkanas.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Vyriausybės nutarimo Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokestinių priemonių banko sektoriuje 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų norma yra referencinė Rumunijos nacionalinio banko (*Banca Națională a României*) palūkanų norma, t. y. Rumunijos nacionalinio banko direktorių valdybos sprendimu nustatyta pinigų politikos palūkanų norma. Ji skelbiama Rumunijos nacionalinio banko interneto svetainėje <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>. Dėl teisės aktuose nustatytų palūkanų normos apskaičiavimo būdo įvairiais atvejais žr. pirmiau pateiktą atsakymą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip, Rumunijoje – Vyriausybės nutarimas Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokestinių priemonių banko sektoriuje. Žr. Rumunijos nacionalinio banko interneto svetainę adresu <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Taip, dėl Rumunijos nacionalinio banko (BNR) referencinės palūkanų normos – anglų kalba. Žr. Rumunijos nacionalinio banko interneto svetainę adresu <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Paskutinis naujinimas: 21/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([SI](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Slovėnija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Palūkanų sąvoka apibrėžta Prievolių kodekso (*Obligacijski zakonik*, toliau – OZ) (*Uradni list RS*) (Slovėnijos Respublikos oficialusis leidinys, UL RS Nr. 83 /01, 28/06, 40/07) 374 straipsnyje, kuriame numatyta, kad, be pagrindinės skolos, skolininkas taip pat moka palūkanas, jeigu tai numatyta teisės aktuose arba jeigu dėl to susitarė kreditorius ir skolininkas.

Jeigu skolininkas vėluoja įvykdyti piniginę prievolę, tada jis pagal OZ 378 straipsnio 1 dalį taip pat turi sumokėti ne tik pagrindinę skolą, bet ir palūkanas.

Sutartinės palūkanos reglamentuojamos OZ 382 straipsniu, kuriame numatyta, jog sutarties šalys gali susitarti, kad skolininkas mokės ne tik pagrindinę skolą, bet ir palūkanas už laikotarpį nuo piniginės prievolės atsiradimo iki jos sumokėjimo dienos.

Slovėnijoje sudėtinės palūkanos draudžiamos, t. y. už mokėtinas, bet dar nesumokėtas palūkanas palūkanos neskaičiuojamos, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip. Todėl sutarties nuostata, kurioje nustatyta, kad nuo nesumokėtų ir mokėtinų palūkanų skaičiuojamos palūkanos, yra niekinė ir negalioja.

Tačiau sutartyje gali būti nustatyta, kad jeigu skolininkas laiku nesumoka palūkanų, jų norma gali padidėti.

Vis dėlto Vartotojų apsaugos įstatymo (*Zakon o varstvu potrošnikov*) (UL RS Nr. 98/04 – oficiali suvestinė redakcija, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38 /14 ir 19/15) 27a straipsnyje numatyta, kad, nepaisant bendrųjų nuostatų dėl prievolių, jeigu vartotojas vėluoja sumokėti, susitariančiosios šalys negali susitarti taikyti didesnes palūkanų normas nei nustatytos OZ.

Pagal OZ, jeigu sutartų delspinigių arba sutartinių palūkanų dydis viršija teisės aktuose nustatytą delspinigių dydį daugiau kaip 50 proc., toks susitarimas laikomas lupikiška sutartimi, nebent kreditorius gali įrodyti, kad nepasinaudojo skolininko nelaime ar sunkia turtine padėtimi, nepakankama patirtimi, neatsargumu ar priklausomybe, ar kad nauda, kurią kreditorius gavo sau ar kuriam nors kitam asmeniui, nėra akivaizdžiai neproporcinga tam, ką jis suteikė ar įsipareigojo suteikti. Ši prielaida netaikoma komercinėms sutartims, t. y. sutartims tarp ekonominę veiklą vykdančių įmonių (bendrovių ir kitų juridinių subjektų, vykdančių ekonominę veiklą, ar individualių įmonių).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

OZ 378 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad delspinigių norma yra 8 proc. per metus, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip. Pagal OZ 379 straipsnį kreditorius ir skolininkas gali susitarti dėl didesnės arba mažesnės delspinigių normos nei nurodyta teisės aktuose (sutartiniai delspinigiai). Kaip jau minėta, susitarti dėl didesnių delspinigių neleidžiama, jeigu sumokėti vėluoja vartotojas, kuris yra sutarties šalis.

Delspinigių norma reglamentuojama specialiuoju įstatymu – Įstatymu dėl delspinigių normos (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS Nr. 11/07 – oficiali suvestinė redakcija, toliau – ZPOMZO-1). Šio įstatymo 2 straipsnyje numatyta, kad, atsižvelgiant į 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose (OL L 200, 2000 8 8, p. 35) 3 straipsnio 1 dalies d punktą, teisės aktuose nustatyta delspinigių norma yra pagrindinė palūkanų norma, prie kurios pridėdami 8 procentiniai punktai. Teisės aktuose nustatyta delspinigių norma taikomas 6 mėn. laikotarpį, kuris prasideda nuo sausio 1 d. arba liepos 1 d. Pagrindinė palūkanų norma yra Europos Centrinio Banko palūkanų norma, taikoma pagrindinėms refinansavimo operacijoms, kurias jis atliko iki atitinkamo 6 mėnesių laikotarpio pirmosios kalendorinės dienos. Už finansus atsakingas ministras skelbia teisės aktuose nustatytą delspinigių normą ir jos pakeitimus Slovėnijos Respublikos oficialiajame leidinyje. Nuo 2015 m. liepos 1 d. taikoma teisės aktuose nustatyta delspinigių norma, kuri galioja 6 mėn. laikotarpį, yra 8,05 proc.

Sutartinių palūkanų norma nustatyta OZ 382 straipsnyje. Jeigu susitarta dėl sutartinių palūkanų, tačiau nesusitarta dėl faktinės palūkanų normos ir mokėjimo termino dienos, metinė palūkanų norma yra 6 proc. ir šios palūkanos mokamos kartu su pagrindine skola. Sutartinės palūkanos nebeskaičiuojamos, jeigu mokėtinų, bet dar nesumokėtų palūkanų suma viršija pagrindinę skolą.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Informacija apie bazines palūkanų normas ir delspinigius taip pat pateikiama [Slovėnijos banko interneto svetainėje](#).

Preliminariai paskaičiuoti palūkanas galima [Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje](#).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

[Slovakijos Respublikos prievolių kodeksas](#)

[Įstatymas dėl delspinigių normos](#)

[Vartotojų apsaugos įstatymas](#)

Paskutinis naujinimas: 22/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Slovakija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Delspinigiai – tai **sankcija už nesumokėtą skolą**. Delspinigiai mokami **kartu su skola**, o jų dydis nustatomas kaip procentinė nesumokėtos sumos dalis.

Įstatyme nustatyta, kad dėl nesumokėtos skolos pasikeičia kreditoriaus teisių ir skolininko pareigų turinys, nes skolos nesumokėjus, be esamos pareigos sumokėti skolą, sukuriama naujos teisės ir pareigos, nesvarbu, ar ji nesumokėta dėl skolininko kaltės ar ne.

Slovakijos teisėje Civilinio kodekso įstatymo Nr. 40/1964 (slovak. *Občianský zákonník*) 517 straipsnio 2 dalyje nustatyti delspinigiai skiriasi nuo Prekybos kodekso (slovak. *Obchodný zákonník*) 369 straipsnyje nustatytų delspinigių. Civilinėje teisėje delspinigių norma negali būti sutartinių santykių dalykas, t. y. sutarties šalys negali susitarti dėl didesnės delspinigių normos nei nustatyta įstatyme, kitaip yra **komercinėje teisėje, kurioje pirmenybė teikiama įmonių susitarimui dėl delspinigių normos**; jeigu dėl delspinigių normos nesusitarta, kreditorius turi teisę į įstatyme nustatytos normos dydžio delspinigius.

Todėl įstatyme nustatyti delspinigiai yra tiesioginės palūkanos už nesumokėtą skolą, kurių dydis apibrėžiamas įstatyme, priklausomai nuo to, ar nagrinėjami bylai taikoma civilinė ar komercinė teisė. Pagal civilinę teisę delspinigiai negali būti didesni nei įstatyme nustatyta norma (t. y. gali būti susitariama dėl mažesnės normos), o jeigu nėra jokio susitarimo, delspinigiai, jei to reikalauja kreditorius, automatiškai nustatomi atsižvelgiant į įstatyme nustatytą jų normą. Pagal komercinę teisę delspinigiai gali būti didesni arba mažesni, palyginti su įstatyme nustatyta delspinigių norma, o įstatyme nustatyta norma taikomi tik jeigu nėra jokio susitarimo.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal Civilinio kodekso 517 straipsnio 2 dalį įstatyme nustatyta delspinigių norma apibrėžta Reglamente Nr. 87/1995 (slovak. *nariadenie č. 87/1995 Z.z.*); pagal šį reglamentą delspinigių norma yra penkiais procentiniais punktais didesnė nei Europos Centrinio Banko nustatyta bazinė norma, galiojanti pirmąją skolos nesumokėjimo dieną. Todėl prie ECB bazinės normos pridėdami penki procentiniai punktai (t. y. pagrindinių refinansavimo operacijų norma). ECB palūkanų normas, taikomas individualiems laikotarpiams, galima rasti adresu <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>. Delspinigių norma, galiojanti pirmąją skolos nesumokėjimo dieną, **taikoma skolos nesumokėjimo laikotarpiu**, o bet kokie vėlesni ECB bazinės normos pakeitimai neturi jokio poveikio delspinigių normai.

Pagal komercinę teisę įstatyme nustatyti delspinigiai reglamentuojami Prekybos kodekso 369 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad skolos nesumokėjimo atveju kreditorius, įvykdęs įstatyme ir sutartyje nustatytas prievolės, turi teisę be jokio specialaus pranešimo reikalauti, kad būtų taikoma delspinigių norma, dėl kurios susitarta sutartyje. Kaip nurodyta pirmiau, komerciniuose santykiuose delspinigių normą galima pakeisti sutartimi. Tačiau net jeigu dėl delspinigių normos susitarta sutartimi, delspinigių norma turi atitikti sąžiningos prekybos principus. Jei taip nėra, teisė pagal tokį susitarimą negali būti apsaugota, o tai reiškia, kad **net jeigu delspinigių norma buvo nustatyta sutartimi, teismas negali priteisti delspinigių, kuriems taikoma šiuos principus pažeisianti norma. Kita išimtis yra susijusi su skolomis, atsiradusiomis nesilaikant vartojimo sutarties**, pagal kurią skolininku tampa vartotojas; šiuo atveju sutarta delspinigių norma negali būti didesnė nei pagal civilinę teisę apibrėžtas dydis.

Pagal Prekybos kodekso 369 straipsnį, jei dėl delspinigių normos nesusitarta, skolininkas privalo sumokėti Reglamentu Nr. 21/2013 Slovakijos vyriausybės nustatytos normos delspinigius (slovak. *nariadenie č. 21/2013 Z.z.*). Teisės aktais leidžiama nustatyti fiksuotą ir kintamą delspinigių normas. Fiksuota norma atitinka ECB bazinę normą, kuri galioja pirmąją skolos nesumokėjimo dieną, prie kurios pridėdami devyni procentiniai punktai; ši norma galioja skolos nesumokėjimo laikotarpiu, o bet kokie ECB bazinės normos pakeitimai neturės jokio poveikio delspinigių normai (būtent todėl ši delspinigių norma vadinama fiksuota). Tačiau kreditorius gali reikalauti, kad vietoj fiksuotos normos delspinigių skolininkas mokėtų kintamos normos delspinigius, taigi kreditorius gali prašyti, kad skolininkas sumokėtų delspinigius, atitinkančius ECB bazinę normą, kuri galioja pirmąją atitinkamo kalendorinio pusmečio dieną, pridėjus aštuonis procentinius punktus. Jei kreditorius pasirenka kintamos normos delspinigius, šis delspinigių apskaičiavimo metodas (ne norma, kuri nustatoma nesumokėjus skolos, bet normos apskaičiavimo metodas) taikomas visą skolos nesumokėjimo laikotarpį. Todėl kintamos normos delspinigiai reiškia, kad delspinigių norma gali keistis priklausomai nuo ECB bazinės normos, galiojančios pirmąją atitinkamo kalendorinio pusmečio dieną, t. y. sausio 1 d. ir liepos 1 d., pasikeitimų. ECB palūkanų normas, taikomas individualiems laikotarpiams, galima rasti adresu <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Delspinigių apskaičiavimo metodas aiškiai ir išsamiai aprašomas teisės aktuose. Dabartinę delspinigių normą skelbia Slovakijos Respublikos teisingumo ministerija (slovak. *Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civiline-pravo/Aktualna-sadzba-zakonnich-urokov-z-omeskania/Uvod.aspx>). Su šia neoficialiai skelbiama informacija taip pat galima susipažinti svetainėje <http://www.najpravo.sk/>, kuria dažnai naudojasi Slovakijos kreditoriai ir skolininkai bei jų advokatai. Šioje svetainėje naudojantis specialiai sukurta skaičiuokle taip pat galima lengvai apskaičiuoti delspinigių normą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Be minėtų nuorodų, susijusių teisės aktų (Civilinio ir Prekybos kodeksų) ir reglamentų (reglamentų Nr. 87/1995 ir Nr. 21/2013) galiojančias redakcijas galima rasti svetainėse <http://www.zbierka.sk/> ir <https://www.slov-lex.sk/domov>.

Paskutinis naujinimas: 14/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Suomija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose nustatytos palūkanos pagal Suomijos teisės aktus reiškia palūkanų normą, taikomą nesumokėtai skolai iki jos mokėjimo termino dienos, ir delspinigius už pavėluotus mokėjimus. Nuostatos dėl teisės aktuose nustatytų palūkanų ir delspinigių įtvirtintos Palūkanų įstatyme (633/1982). Prievolė mokėti palūkanas arba delspinigius už pavėluotą mokėjimą nustatyta pagal Palūkanų įstatymą, nebent iš skolininko įsipareigojimo arba verslo praktikos darytina kitokia išvada arba jeigu teisės aktuose nustatyta kitaip (Palūkanų įstatymo 2 straipsnio 1 dalis).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Skoloms taikomos palūkanos. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki skolos mokėjimo termino dienos (Palūkanų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis). Tačiau galima susitarti, kad palūkanos būtų mokamos. Jeigu dėl prievolės mokėti palūkanas susitarta nenustačius palūkanų normos, skolininkas turi mokėti metines palūkanas pagal Palūkanų įstatymo 12 straipsnyje nustatytą referencinę normą (Palūkanų įstatymo 3 straipsnio 2 dalis).

Vartotojų sudaromoms kredito sutartims dėl grynųjų išėmimo taip pat taikomos Vartotojų apsaugos įstatymo (38/1978) 7 skyriaus 17a straipsnio nuostatos, nurodant, kad jeigu kredito ar kredito limito suma yra mažesnė nei 2 000 EUR, kredito metinė palūkanų norma negali viršyti Palūkanų įstatymo 12 straipsnyje nurodytos referencinės normos, padidintos 50 proc.

Delspinigiai už pavėluotus mokėjimus. Jeigu sutartims taikomas įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų (30/2013), teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra 8 procentiniais punktais didesni už tuo metu galiojančią referencinę normą (Palūkanų įstatymo 4a straipsnio 1 dalis), t. y. šiuo metu ši norma yra 8,5 proc. Kitiems susitarimams teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra 7 procentiniais punktais didesni už tuo metu galiojančią referencinę normą (Palūkanų įstatymo 4 straipsnis), t. y. šiuo metu 7,5 proc.

Vartotojų skoloms Palūkanų įstatymo nuostatos dėl delspinigių yra privalomos, todėl neleidžiama susitarti dėl didesnio delspinigių dydžio (Palūkanų įstatymo 2 straipsnio 2 dalis). Kalbant apie kitas skolas, dėl delspinigių dydžio galima susitarti. Tačiau sutartyse, kurioms taikomas įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų, neleidžiama susitarti, kad kreditorius neturi teisės skaičiuoti delspinigių už pavėluotus mokėjimus, o jeigu skolininkas yra perkančioji organizacija, neleidžiama susitarti dėl mažesnio delspinigių dydžio nei nustatytasis pagal Palūkanų įstatymo 4a straipsnio 1 dalį (įstatymo dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų 8 straipsnis).

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanų įstatyme nurodyta referencinė norma yra Europos Centrinio Banko naujausiai pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai iki kiekvieno pusmečio pirmosios kalendorinės dienos, taikoma palūkanų norma, suapvalinta iki artimiausios pusės procento (Palūkanų įstatymo 12 straipsnis).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Neoficialus Palūkanų įstatymo vertimas į anglų kalbą pateikiamas adresu <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1982/en19820633.pdf>

Įstatymo versijos suomių ir švedų kalba pateikiamos adresu <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/1982/en19820633?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=Korkolaki>

Įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų pateikiamas adresu <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030?se>

Vartotojų apsaugos įstatymas pateikiamas adresu <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038?se>

Paskutinis naujinimas: 22/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktingos įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Švedija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taisyklės, kuriomis reglamentuojamos palūkanos, išdėstytos Palūkanų įstatyme (*räntelagen*, 1975:635). Šios taisyklės taikomos, jeigu sutartimi, sutartine prievole (pasižadėjimu) ar kitu konkrečiu dokumentu nėra nustatyta kitaip. Tačiau pagal šį įstatymą kai kurios sutarčių nuostatos pripažįstamos niekinėmis ir negaliojančiomis.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Gražinimo reikalavimai

Jeigu mokėjimą reikalaujama gražinti, pavyzdžiui, dėl sutarties pažeidimo, taikoma referencinė palūkanų norma (2016 m. vasario mėn. ji buvo 0 proc.) pridėdant prie jos 2 procentinius punktus. Palūkanos mokamos nuo mokėjimo atlikimo dienos iki gražinimo dienos įskaitytinai, o jeigu mokėjimas negražinamas laiku – įskaitytinai iki tos dienos, kai pagal taisyklės dėl nesumokėtų skolų atsiranda prievolė mokėti palūkanas.

Nesumokėtos skolos

Palūkanos už nesumokėtas skolas mokamos pagal referencinę normą (2016 m. vasario mėn. ji buvo 0 proc.), pridėjus prie jos 8 procentinius punktus.

Taikomos toliau nurodytos bendrosios taisyklės:

- jeigu mokėjimo termino data nustatyta iš anksto, palūkanos už skolą mokamos nuo tos dienos;
- jeigu reikalavimas grindžiamas asmens pareiga gražinti pinigus, kuriuos jis gavo iš pagrindinės skolos suteikėjo ar trečiojo asmens, palūkanos mokamos nuo sąskaitos pateikimo dienos, o jeigu ji nepateikiama – nuo tos dienos, kai sąskaita turėjo būti pateikta;
- kitoms nesumokėtoms skoloms taikoma bendra taisyklė – palūkanos mokamos 30 dieną nuo tos dienos, kai kreditorius išsiunčia sąskaitą faktūrą ar pateikia reikalavimą sumokėti nurodytą sumą, nurodydamas, kad nesumokėjus atsiranda prievolė mokėti palūkanas. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki sąskaitos faktūros ar reikalavimo gavimo.

Prekybininkams sudarant komercinius tarpusavio sandorius palūkanos turi būti mokamos neatsižvelgiant į tai, ar mokėjimo reikalavime nurodyta, kad nesumokėjus teks mokėti palūkanas. Tas pats taikoma jeigu vykdydamas komercinę veiklą prekybininkas pateikia viešosios valdžios institucijai ar kitai viešajai organizacijai reikalavimą dėl patiektų prekių ar suteiktų paslaugų.

Jeigu pateikiamas reikalavimas atlyginti žalą (*skadestånd*) ar sumokėti kitą panašią kompensaciją, kurios neįmanoma nustatyti, papildomai jos neištyrus, palūkanos mokamos nuo mokėtinų sumos ir pradedamos skaičiuoti trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai kreditorius pareikalauja mokėjimo ir nurodo tai, ko jis gali pagrįstai reikalauti. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki reikalavimo ir nurodymo gavimo.

Neatsižvelgiant į visas kitas taisykles, palūkanos už nesumokėtą skolą bet kuriuo atveju mokamos ne vėliau nei nuo pranešimo apie prašymą išduoti mokėjimo įsakymą (*betalningsföreläggande*) arba apie šaukimą į teismą (*stämning i mål*), kuriame nagrinėjama byla dėl mokėjimo reikalavimo, dienos.

Jeigu žalos atlyginimo reikalaujama dėl tyčinio teisės pažeidimo ir reikalaujama atlyginti žalą nėra metinė renta (*livranta*), palūkanos mokamos nuo žalos atsiradimo dienos.

Reikalavimai, kuriems palūkanos taikomos iki mokėjimo termino dienos

Jeigu palūkanos reikalavimui apskaičiuotos iki mokėjimo termino dienos ir skola laiku nesumokama, toliau taikoma ta palūkanų norma, kuri buvo taikoma iki mokėjimo termino dienos. Tačiau mokėtina palūkanų norma negali būti mažesnė už tą, kuri būtų buvusi taikoma nesumokėtai skolai, už kurią iki jos mokėjimo termino dienos palūkanos nebuvo skaičiuojamos.

Palūkanų normos keitimas

Palūkanų norma gali būti keičiama, jeigu skolininkas negalėjo laiku sumokėti dėl ligos, nedarbo ar panašių aplinkybių, kurių jis negalėjo kontroliuoti ir būtų nepagrįsta reikalauti, kad už vėlavimą dėl tokių aplinkybių jis sumokėtų visą palūkanų normą.

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Ne.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Čia pateikiama neoficiali Palūkanų įstatymo (*räntelagen*) versija.

Paskutinis naujinimas: 23/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.